

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר

מבחן המטריצות של רייבן - Raven's Colored Progressive Matrices

שנה ומחבר

Raven, J. C., Court, J. H., & Raven, J. (1983). *Guide to using the Colored Progressive Matrices, Sets A, AB and B*. H.K. Lewis.

מטרת כלי המחקר

הערכת הרמה הקוגניטיבית הכללית הלא-מילולית של הנבדק, תוך בדיקת כישורי הסקה אנלוגית, תפיסה חזותית-מרחבית, השלמת תבניות, זיהוי קשרים בין משתנים, סיווג והיסק סידרתי. הכלי מיועד לבדוק את יכולת החשיבה האבסטרקטית תוך שימוש בתכנים שאינם תלויי שפה, ומתאים במיוחד לאוכלוסיות עם מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה).

סוג כלי המחקר

מבחן הערכה קוגניטיבית לא-מילולית.

אוכלוסיית היעד

משתתפים בני 15-60 עם מש"ה בטווח של $IQ = 55-70$, ברמה קלה עד מתונה של התנהגות מסתגלת.

אופי הדיווח

אובייקטיבי. התוצאה מתקבלת מציון גולמי הניתן על בסיס מספר התשובות הנכונות, ללא פרשנות סובייקטיבית של בודק.

מבנה כלי המחקר

המבחן כולל 36 פריטים, המחולקים לשלוש סדרות צבעוניות:

- סדרה A

- סדרה AB

- סדרה B

כל סדרה כוללת 12 פריטים, המסודרים בסדר עולה של קושי. בכל פריט מוצגת מטריצה עם חלק חסר, והנבדק נדרש לבחור מתוך מספר אפשרויות את זו שמשלימה נכונה את התבנית.

סוג סולם המדידה

תשובה נכונה על כל אחת מ-36 השאלות מזכה את הנבדק בנקודה אחת. יחושב ציון גולמי מסך התשובות הנכונות. טווח הציונים נע בין 0 (הנבדק לא ענה נכון על אף אחת מהשאלות) לבין 36 (הנבדק ענה על כל השאלות נכון).

סוג הפריטים בכלי המחקר

פריטים רב-ברירתיים - בכל פריט מוצגות מספר אפשרויות להשלמת המטריצה, ורק תשובה אחת נכונה.

אורך כלי המחקר

36 פריטים

תוקף ומהימנות

מהימנות: מקדם אלפא של קרונבאך $\alpha = .73$ (צמח, 2009) – מהימנות פנימית סבירה.

תוקף: המבחן נחשב תקף למדידת אינטליגנציה כללית לא-מילולית, במיוחד עבור אוכלוסיות עם מש"ה, תוך התאמה תרבותית מוכחת בשימוש בישראל (Vakil & Zehavi-Lifshitz, 2012).

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

1. למידה באמצעות ספר דיגיטלי מונגש מבוסס מודל ה- UDL (Universal Design for Learning) בקרב מתבגרים ומבוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. 2024, אורלי אלשך, בהנחיית: פרופ' סיגל עדן ופרופ' בתיה-חפציבה ליפשיץ, הפקולטה לחינוך של אוניברסיטת בר-אילן. מק"ט מס' 890-160-2019

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר < היבטים קוגניטיביים של אנשים עם מש"ה > אינטליגנציה < מבחן מטריצות רייבן- RAVEN

קישורים שימושיים

[למאגר מחקרי הקרן <](#)

[למאגר כלי המחקר באתר הקרן <](#)